

DEN NORSKE KIRKE

Birkenes menighet

BIRKELAND, 10.04.2018

Vår ref: 2018/2

Arkivkode: 000/0

Høringsuttale "Justering av hovedgudstjenesten og alminnelige bestemmelser"

Birkenes menighetsråd vedtok i møte 10.april 2018, sak 2018/16 denne høringsuttalen om justering av hovedgudstjenesten og alminnelige bestemmelser. Høringsuttalen er skrevet i rødt.

1 a: Hvordan mener dere gudstjenestereformen har påvirket gudstjenestelivet i deres menighet og i Den norske kirke?

Vi kan bare svare for vår menighet, hvor fleksibilitet og aktiv medvirkning har vært positive stikkord ved reformen for vår del.

1 b: Hva har fungert godt, og hva har fungert dårlig ved gudstjenestereformen?

Det har til dels vært mye frustrasjon over mangel på gjennomtenkning av hele prosessen da reformen blei lansert og kom i gang. At det i etterkant skal gjøres innsnevringer og forandringer, faller ikke i god jord. Dette går særlig på liturgiens musikalske ledd, hvor menigheten er godt innsunget på elementer som nå visstnok skal trekkes tilbake.

1 c: Hvilke av de momentene som er nevnt ovenfor mener dere vi særlig bør rette vår oppmerksomhet mot i gudstjenestearbeidet fremover?

Vi ser behovet for gjenkjennelse i liturgien fra menighet til menighet. Involvering er positivt. Medvirkning gir engasjement.

1 d: Hvilke behov ser dere for et mer variert gudstjenesteliv med ulike former for gudstjenester?

Vi synes det har vært berikende å kunne variere mellom ulike typer gudstjenester, som f.eks. høymesse, familiegudstjeneste og enklere former for ettermiddags/kveldsgudstjenester. Vi ønsker at gudstjenesten skal ha relevans for ulike aldersgrupper.

2: Mener dere at det er behov for å justere eller presisere noe ved prosedyren for hvordan menighetens lokale grunnordning utarbeides og vedtas (jf. Alminnelige bestemmelser)? Hva bør endres?

Det er greit at biskopen har tilsynsmyndighet.

3 e: Er dere enige i at samlingsbønnen ikke lenger blir obligatorisk, men et valgfritt ledd?

Nei, samlingsbønnen bør være obligatorisk.

3 f: Har dere endringsforslag eller kommentarer til leddet syndsbekjennelse i høringsforslaget?

Det er godt å ha syndsbekjennelsen etter samlingsbønnen, i første del av gudstjenesten.

Forslaget om å innlede syndsbekjennelsen med «Guds barmhjertighet er stor» synes vi er fint.

Ved familiegudstjenester har vi en bønn som kombinerer samlingsbønn og syndsbekjennelse.

3 i: Er dere enige i at ledd 8 Dagens bønn blir obligatorisk i alle hovedgudstjenester, og ikke et valgfritt ledd?

Vi mener at Dagens bønn (Kollektbønnen) kan være valgfri.

3 j: Gi eventuelt andre kommentarer til høringstema 3?

Til 3d: Ledd 3 Hilsen/inngangsort:

Menigheten setter seg når inngangssalmen er slutt og deretter hilser presten med nådehilsen og inngangsort om gudstjenesten, eventuelt spesielt velkommen til dåpsfamilier og/eller andre spesielt inviterte. Det gir best sammenheng at nådehilsen og inngangsort henger sammen og ikke blir avbrutt av at menigheten skal sette seg midt i!

Høringsspørsmål 4: Har dere endringsforslag eller kommentarer til hoveddel II. Ordet?

4 a og c:

I vår menighet har vi beholdt «Gud være lovet, halleluja...» som tilsvar til lesningene. Dette etterfølges av salme før preken, og gjør at evangeliet kan leses fra prekestolen og ha direkte sammenheng med prekenen. Noen ganger bruker presten en innledning i prekenen før evangeliet leses og deretter fortsetter prekenen. Denne muligheten faller helt bort hvis evangeliet skal leses på forhånd.

4 e: Menighetsrådet og soknepresten opplever ikke at trosbekjennelsen rett etter prekenen er et «tilsvar til prekenen». Tvert imot kommer den inn som et forstyrrende element når salme etter preken er valgt med omhu for å være «et tilsvar til prekenen». Heldigvis (!) har vi ofte dåp og da er jo trosbekjennelsen inne i dåpsliturgien.

4 i: Vi mener at forbønnen, med eventuell bønnevandring, primært holdes adskilt fra nattverddelen. Men det må være åpning for at nattverden er en «stasjon» i en utvida bønnevandring, f.eks. ved ungdomsgudstjenester og gudstjenester med forbønnspreg.

5 a: Kommenter gjerne nattverdpraksisen i menighetene i dag med tanke på særkalk og/eller intinksjon og med tanke på mottakelse av nattverd stående eller knelende på alterringen/altersranken?

Vår praksis med tanke på utdelingsform, er ca. 50% ved kneling ved alterring og 50% med utdeling ved stasjoner og intinksjon. En gang i blant har vi kontinuerlig nattverd ved alterringen, men også dette ved kneling.

5 b: Gi gjerne kommentarer til valgene av ordene som er foreslått.

Det tar tid å innføre **nye ord**. La det være valgfritt om utdelingsorda skal være Jesu legeme eller Kristi kropp. Noen synes at «kropp» blir for hverdagslig. I våre gudstjenester brukes begge varianter, men de leke nattverdutdelerne foretrekker nok «Dette er Jesu legeme».

Beger eller kalk? Beger er kanskje et mere kjent ord.

I forhold til messebruk er det klangmessig bedre å synge «denne kalk» enn «dette beger».

5c: Er dere enige i at takkofferet inngår i nattverdliturgien, og ikke i forbønnsleddet?

Ja, dette har vi praktisert lenge. Det har tatt tid å gjøre kirkevertene fortrolig med å samle inn offer i benkene, men det er nå innarbeida når vi har nattverd i gudstjenesten. Da samles offeret inn under offertoriesalmen (salme før nattverd).

5 e: Har dere kommentarer eller endringsforslag til ledd 19 og 20 i høringsforslaget?

Velsignelsesord til barn som ikke skal motta nattverden:

Menigheten ønsker «Jesus velsigne deg og bevare deg». Begrunnelse: «Herren» er ikke et navn som små barn vil forbinde noe med, men Jesus vet de hvem er!

«- og føre deg til det evige liv»: det blir for mye, oppleves som litt i overkant, mere noe en bruker ved bønn for en alvorlig syk på sykehjemmet!

6: Gi gjerne kommentarer eller endringsforslag til nattverdbønnene?

Fint med mange alternativer.

Viktig med mulighet for valg av ulike nattverdsliturgi, også noen kortere.

Har dere kommentarer eller endringsforslag til hoveddel IV. Sendelse?

Bra med bruk av utvalgte skriftord ved utsendelsen.

Hos oss setter menigheten seg under postludiet og da passer det best å ta utsendingsorda helt til slutt.

Hilsen Helene Horverak

Daglig leder Birkenes menighet